Polasaí frithbhulaíochta, Meánscoil Garman

1. I gcomhréir le riachtanais an Acht Oideachais (Leas) 2000 agus na dtreoirlínte faoi chód iompair a d'eisigh an Bord Náisiúnta um Leas Oideachais tá an beartas frithbhulaíochta seo a leanas glactha ag Bord Bainistíochta Meánscoil Gharman mar chuid de chód iompair iomlán na scoile. Géilleann an beartas go huile agus go hiomlán do riachtanais *Ghnásanna Frithbhulaíochta Bunscoile agus Iar-bhunscoile* a foilsíodh i Meán Fómhair 2013.

2. Aithníonn an Bord Bainistíochta a thromchúisí atá iompar bulaíochta agus a dhiúltaí a d'fhéadfadh a thionchar a bheith ar dhaltaí, agus geallann an scoil dá réir cloí leis na príomhphrionsabail dea-chleachtais seo a leanas agus iompar bulaíochta á chosc agus á chomhrac.

    - Cultúr dearfach a bheith i réim sa scoil:
        - ina nglactar go fonnmhar le difríocht agus le héagsúlacht agus ina léirítear meas ar chuimsitheacht;
        - ina spreagtar daltaí chun iompar bulaíochta a nochtadh agus a phlé i dtimpeallacht neamhbhagrach; agus
        - ina gcuirtear caidreamh bunaithe ar mheas chun cinn ar fud phobal na scoile;
    - Ceannaireacht éifeachtach;
    - Cur chuige scoile uile;
    - Tuiscint i bpáirt faoin rud is bulaíocht ann agus faoin tionchar is féidir a bheith aige
    - Feidhmiú straitéisí oideachais agus coiscthe (lena n-áirítear bearta chun feasacht a mhúscailt)
        - a chothaíonn ionbhá, meas agus athléimneacht sna daltaí; agus
        - ina dtéitear i ngleic go sainráite le cibearbhulaíocht agus le bulaíocht bunaithe ar aitheantas, lena n-áirítear bulaíocht homafóbach agus trasfóbach;
    - Maoirseacht agus monatóireacht éifeachtach ar dhaltaí;
    - Tacaíochtaí don fhoireann;
    - Teagmhais bhulaíochta a thaifeadadh agus a imscrúdú ar shlí chomhsheasmhach agus obair leantach a dhéanamh ina dtaobh (lena n-áirítear straitéisí aitheanta idirghabhála a úsáid); agus
    - Meastóireacht leanúnach ar a éifeachtaí atá an beartas frithbhulaíochta.

- I gcomhréir le *Gnásanna Frithbhulaíochta Bunscoile agus Iar-bhunscoile* seo é an sainmhíniú ar bhulaíocht:

An rud a thuigtear le bulaíocht ná iompar diúltach neamhiarrtha, bíodh sé i bhfoirm iompar briathartha, síceolaíoch nó fisiciúil, a dhéanann duine aonair nó grúpa in aghaidh duine nó daoine eile, agus a dhéantar arís agus arís eile.

Áirítear na cineálacha iompair bhulaíochta seo a leanas ar an sainmhíniú ar bhulaíocht:

- duine a fhágáil as an áireamh d'aon ghnó, gabháil do chúlchaint mhailíseach agus do chineálacha eile caidrimh bhulaíochta idir dhaoine;
- cibearbhulaíocht; agus
- bulaíocht bunaithe ar aitheantas, ar nós bulaíocht homafóbach, bulaíocht chiníoch, bulaíocht bunaithe ar bhallraíocht den Lucht Siúil agus bulaíocht ar dhuine faoi mhíchumas nó ar dhuine a bhfuil riachtanais speisialta oideachais aici/aige.

Ní chuimsíonn an sainmhíniú seo ar bhulaíocht teagmhais aonraithe nó teagmhais aon uaire d'iompar diúltach d'aon turas, lena n-áirítear téacsteachtaireacht mhaslach nó goilliúnach aon uaire nó teachtaireachtaí príobháideacha eile agus ba cheart déileáil leo, mar is cuí, de réir chód iompair na scoile.

Ach, i bhfianaise an bheartais seo, féachfar ar theachtaireacht, íomhá nó ráiteas poiblí goilliúnach aon uaire ar shuíomh Gréasáin líonra poiblí nó ar fhóram poiblí eile ar féidir an teachtaireacht, an íomhá nó an ráiteas sin a fheiceáil air agus/nó a bheith athráite ag daoine eile mar iompar bulaíochta.

Iompar diúltach nach n-áirítear sa sainmhíniú seo ar bhulaíocht, déileálfar leis de réir chód iompair na scoile.

Gheofar eolas breise ar na cineálacha éagsúla bulaíochta i Roinn 2 de na *Gnásanna Frithbhulaíochta Bunscoile agus Iar-bhunscoile.*

3. Seo a leanas an múinteoir/na múinteoirí ábhartha a dhéanfaidh bulaíocht a imscrúdú agus a dhéileálfaidh léi: (féach Roinn 6.8 de na *Gnásanna Frithbhulaíochta Bunscoile agus Iar-bhunscoile)*:

An múinteoir ranga nó

An príomhoide tánaisteach nó

An príomhoide.

Aon mhúinteoir a bhfuil baint aici/aige le cás bulaíochta, is féidir léi/leis dul i gcomhairle leis an bpríomhoide nó leis an bpríomhoide tánaisteach faoi ag uair ar bith.

4. Seo a leanas na straitéisí oideachais agus coiscthe (lena n-áirítear straitéisí a bheidh dírithe go sonrach ar an gcibearbhulaíocht agus ar bhulaíocht bunaithe ar fhéiniúlacht, go háirithe bulaíocht homafóbach agus trasfóbach) a bheidh in úsáid sa scoil (Féach Roinn 6.5 de na *Gnásanna Frithbhulaíochta Bunscoile agus Iar-bhunscoile):*

Déanfar iarracht

atmaisféar dearfach measa agus comhoibrithe a chruthú sa scoil,

imeachtaí éagsúla a eagrú i rith na scoilbhliana, le hard na ndaltaí a dhíriú ar fhadhbanna bulaíochta,

gach deis a thapú sa seomra ranga le hiompar measúil a chur os comhair na ndaltaí,

córas spreagtha agus luachanna saothair a chur i bhfeidhm, le hiompar dearfach a chur chun cinn,

múineadh do na daltaí conas na meáin sóisialta a úsáid ar bhealach freagrach agus sábháilte,

gach ball foirne a bheith san airdeall chun aon iompar bulaíochta a thabhairt faoi deara agus a cheartú agus maoirseacht cuí a bheith i bhfeidhm,

ceachtanna a chur ar fáil san OSSP agus OSPS a phléann le hiompair bhulaíochta agus a n-éifeacht ar dhaoine eile,

Comhairle na nDaltaí a bheith gníomhach,

Coiste na dTuismitheoirí a bheith gníomhach.

5. Seo a leanas straitéisí na scoile chun iompar bulaíochta a imscrúdú, chun obair leantach a dhéanamh ina dtaobh agus chun iompar bulaíochta a thaifeadadh mar aon leis na straitéisí idirghabhála bunaithe a úsáidfidh an scoil chun déileáil le cásanna d'iompar bulaíochta (Féach Roinn 6.8 de na *Gnásanna Frithbhulaíochta Bunscoile agus Iar-bhunscoile):*

a) Fiosrófar aon tuairisc bhulaíochta a thagann ó aon bhall de phobal na scoile agus pléifidh an múinteoir cuí leis. Tá sé tábhachtach go dtuigeann gach éinne gur iompar freagrach é duine a chur ar an eolas faoi eachtraí bulaíochta.

b) Sé an príomhaidhm ag an té atá ag fiosrú agus ag plé leis an mbulaíocht an fhadhb a réiteach agus an gaol a fheabhsú idir na daoine atá i gceist, más féidir, seachas ag bheith ag cur milleáin ar dhaoine.

c) Agus an fiosrú seo ar siúl coinneoidh an múinteoir atá ag plé leis cuntas cuí scríofa, le cabhrú an fhadhb a réiteach.

d) Tá sé de dhualgas ar dhaltaí agus ar thuismitheoirí comhoibriú leis an bhfiosrúchán agus cabhrú le réiteach na faidhbe.

e) Cuirfear agallamh ar dhaoine éagsúla, san áireamh daltaí nach bhfuil baint dhíreach acu leis an scéal. Déanfar é seo, chomh fada agus is féidir, ar bhealach nach gcuirfidh as do dhaoine agus ag tógáil cearta gach duine san áireamh. Má tá sé oiriúnach d'fhéadfadh cruinnithe grúpa teacht i ndiaidh na n-agallamh aonair seo. D'fheadfaí tuairiscí scríofa a lorg uatha siúd atá páirteach.

f) Sa chás go bhfuiltear den tuairim go raibh bulaíocht i gceist, cuirfear é seo in iúl do thuismitheoirí na ndaltaí atá i gceist agus míneofar dóibh conas a phléifear leis. Tabharfar deis do thuismitheoirí a phlé conas is féidir leo tacú le gníomhaíochtaí na scoile.

g) Pléifear le cásanna bulaíochta faoi chód iompair na scoile.

h) Sa chás nach bhfuil an fhadhb réitithe taobh istigh de 20 lá scoile tar éis don mhúinteoir cuí a mheas go raibh eachtra bulaíochta i gceist, úsáidfear an Fhoirm Taifid le cuntas a scríobh ar an eachtra.

i) I gcásanna tromchúiseacha bulaíochta, líonfar an Fhoirm Taifid agus cuirfear in iúl láithreach don phríomhoide nó don phríomhoide tánaisteach. Tabharfar an Fhoirm Taifid don phríomhoide agus coinneofar faoi ghlas in oifig an phríomhoide é.

j) Atreorú cásanna tromchúiseacha

Sa chás go bhfuil buairt faoi bhainistíocht iompar dalta, ba chóir comhairle a lorg ón Seirbhís Náisiúnta Síceolaíochta Oideachais (NEPS).

De réir na comhairle i *Children First.....2011* agus *Child Protection Procedures....* , i gcás eachtra tromchúiseach, agus sa chás go bhféadfadh iompar mí-úsáide a bheith i gceist, ba chóir don scoil dul i gcomhairle le TUSLA, An Gníomhaireacht um Leanaí agus an Teaghlach agus d'fhéadfaí an dalta a atreorú chucu seo nó chuig na Gardaí.

k) Sa chás nach bhfuil tuismitheoir sásta gur phléigh an scoil le cás bulaíochta de réir an pholasaí seo, pléifear leis an ngearán faoi ghnásanna gearáin na scoile.

6. Seo a leanas clár tacaíochta na scoile do dhaltaí a ndearnadh bulaíocht orthu: (Féach Roinn 6.8 de na *Gnásanna Frithbhulaíochta Bunscoile agus Iar-bhunscoile):*

Tabharfar gach cabhair agus tacaíocht is féidir do dhaltaí a bhfuil nó a raibh bulaíocht á dhéanamh orthu, agus dóibh siúd atá ag déanamh na bulaíochta. Déanfar é seo go leanúnach tríd córas tréadchúram na scoile, tríd an gcomhairleoir scoile más gá agus tríd iad a bheith gníomhach in imeachtaí éagsúla sa scoil.

7. Maoirseacht agus Monatóireacht Éifeachtach ar Dhaltaí

Deimhníonn an Bord Bainistíochta go bhfuil beartais agus cleachtais chuí mhaoirseachta agus monatóireachta i bhfeidhm chun iompar bulaíochta a chosc agus chun déileáil leis agus chun idirghabháil luath a éascú más féidir.

8. An Ciapadh a Chosc

Deimhníonn an Bord Bainistíochta go ndéanfaidh an scoil, de réir a oibleagáidí faoin reachtaíocht chomhionannais, gach beart is indéanta go praiticiúil chun daltaí agus baill foirne a chosaint ar chiapadh gnéasach agus ar chiapadh ar aon cheann de na naoi bhforas, mar atá inscne lena n-áirítear trasinscne, stádas sibhialta, stádas teaghlaigh, treoshuíomh gnéasach, reiligiún, aois, míchumas, cine nó ballraíocht den Lucht Siúil.

9. Ghlac an Bord Bainistíochta an beartas seo ar an 15ú Bealtaine 2014.

10. Tá an beartas seo ar fáil do phearsanra na scoile, foilsíodh é ar shuíomh Gréasáin na scoile (nó mura bhfuil suíomh ag an scoil, tá sé ar fáil ar shlí eile do thuismitheoirí agus do dhaltaí

ar iarratas) agus do Chumann na dTuismitheoirí (más ann dó). Cuirfear cóip den bheartas seo ar fáil don Roinn agus do phátrún na scoile má iarrtar é.

11. Athbhreithneoidh an Bord Bainistíochta an beartas agus a fheidhmiú uair amháin i ngach scoilbhliain. Cuirfear fógra scríofa gur athbhreithníodh beartas frithbhulaíochta na scoile ar fáil do phearsanra na scoile, foilseofar é ar shuíomh Gréasáin na scoile (nó mura bhfuil suíomh ag an scoil, cuirfear é ar fáil ar shlí eile do thuismitheoirí agus do dhaltaí ar iarratas) agus do Chumann na dTuismitheoirí (más ann dó). Cuirfear taifead den athbhreithniú agus a thoradh a chur ar fáil don phátrún agus don Roinn, leis, má iarrtar é.

Sínithe: Maeve McCauley
(Cathaoirleach an Bhoird Bhainistíochta)

Síniú Norah Harpur
(Príomhoide)

Dáta: 15ú Bealtaine 2014

Dáta: 15ú Bealtaine 2014

Dáta an chéad athbhreithnithe eile: Bealtaine 2015